

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

*Стратегия за
подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община
Твърдица
/2017-2018/*

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

1. Демографска характеристика на община Твърдица
2. Анализ на състоянието и готовността на общината и на образователните институции за осигуряване на подкрепа за личностно развитие
 - 2.1. Състояние на общинската мрежа от образователни институции за учебната 2016/17 г.
 - 2.1.1. Детски градини
 - 2.1.2. Училища
 - 2.2. Интегрирано обучение
 - 2.3. Материално-техническа база
 - 2.4. Обезпеченост на образователната система със специалисти
3. Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие за децата и учениците в община Твърдица
 - 3.1. Децата и ученици с изявени дарби
 - 3.2. Децата в риск
 - 3.3. Децата и ученици със СОП
 - 3.4. Състояние и предизвикателства пред общата подкрепа за личностно развитие
 - 3.5. Състояние и предизвикателства пред допълнителната подкрепа за личностно развитие
4. SWOT анализ

III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ

1. Стратегически цели
2. Визия, приоритети, цели
3. Приоритет 1. Предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в системата на предучилищно и училищно образование
4. Приоритет 2. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП
5. Приоритет 3. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с хронични заболявания
6. Приоритет 4. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в риск
7. Приоритет 5. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с изявени дарби

IV. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА. ЗВЕНО ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

V. КОМУНИКАЦИЯ И ИНФОРМАЦИЯ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Нормативни основания.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от Община Твърдица е разработена в изпълнение на разпоредбата на **чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)** и **чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование**. Общинската стратегия е изградена на основата на Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Твърдица по чл. 196, ал. 3 от *ЗПУО*, приет с Решение № 265/27.10.2016 г., протокол № 15/27.10.2016 г. и Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Сливен. Стратегията включва и описание на предизвикателствата, направени въз основа на изводите от общинския анализ, стратегическите и оперативни цели, необходимите мерки и дейности в областта на подкрепата за реализиране на поставените цели.

1.2. Общи постановки за подкрепата за личностно развитие (ПЛР) в светлината на Закона за предучилищното и училищно образование и Наредбата за приобщаващо образование.

Съгласно чл. 174, ал. 1 от *ЗПУО*, институциите в системата на предучилищното и училищното образование осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съвместно с държавните и местни органи и структури и доставчиците на социални услуги. Според чл. 176, ал. 1 от *ЗПУО* и чл. 4, ал. 2 от *Наредбата за приобщаващото образование*, подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици, в съответствие с индивидуалните им потребности и има за цел да осигури за децата и учениците подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Редът за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа се урежда с *Наредбата за приобщаващото образование*.

Съгласно чл. 171, ал. 1, т. 7 от *ЗПУО*, получаването на обща и допълнителна подкрепа е право на детето и ученика. Чл. 177, ал. 1 от *ЗПУО* и чл. 4, ал. 1 от *Наредбата за приобщаващото образование* определят два вида подкрепа за личностно развитие – обща и допълнителна.

Обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 от <i>ЗПУО</i>	Допълнителна подкрепа за личностно развитие по чл. 187 от <i>ЗПУО</i>
Насочена е към развитието на потенциала на всяко дете и ученик.	Насочена е към деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, след извършване на оценка на потребностите.
1. екипна работа между учителите и други педагогически специалисти; 2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на <i>ЗПУО</i>; 3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език (само за детските градини); 4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните	1. работа с дете и ученик по конкретен случай; 2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения и при физически увреждания; 3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано

учебни часове; 5. консултации по учебни предмети; 6. кариерно ориентиране на учениците; 7. занимания по интереси; 8. библиотечно-информационно обслужване; 9. грижа за здравето; 10. осигуряване на общезитие; 11. поощряване с морални и материални награди; 12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; 13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения; 14. логопедична работа;	оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; 4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания; 5. ресурсно подпомагане за ученици със специални образователни потребности. Съгласно чл. 81 от Наредба за приобщаващо образование, допълнителната подкрепа е: - краткосрочна(минимум 1 учебна година, максимум – до края на етап на обучение) - дългосрочна– повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение
--	--

Основен принцип на **Закона за предучилищното и училищното образование** е подкрепата за детето и ученика да се осъществява на ниво най-близко до мястото, където живее и учи. Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигуряват в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие, а в случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 от **ЗПУО** – в домашни или болнични условия.

2. Анализ на състоянието и готовността на общината и на образователните институции за осигуряване на подкрепа за личностно развитие

В анализа са разгледани ключовите фактори и елементи от предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и изводите за основната насока за бъдещи действия, които следват от силните и слаби страни на настоящата ситуация.

2.1. Състояние на общинската мрежа от образователни институции за учебната 2016/17 г.

През учебната 2016-2017 година образователната система в Община Твърдица обхваща:

5 училища- СУ „Неофит Рилски“ гр. Твърдица, СУ „Георги Каравелов“ гр. Шивачево, ОУ „Никола Вапцаров“-с. Бяла паланка, ОУ „Никола Прокопиев“-с. Сборище, НУ „Христо Ботев“ с. Оризари;

7 детски градини: ДГ „Щастливо детство гр. Твърдица“, ДГ „Слънчев ден“ гр. Шивачево, ДГ „Брезичка“ с. Сборище, ДГ „Васил Левски“ кв. Козарево, ДГ „Вела Пеева“ с. Бяла паланка, ДГ „Митко Палаузов“ с. Жълт Бряг, ДГ „Атанас Дамянов“ с. Оризари . Двете средни училища са средищни училища, в които се обучават ученици от населени места от общината. Училището в с. Бяла паланка е средищно и защитено. Демографската характеристика на община Твърдица следва тенденциите на намаляване броя на населението, характерни както за областта, така и за страната в резултат на намаляване броя на родените деца и интензивната емиграция на младите хора в активна възраст.

Образованието е един от основните приоритети на Община Твърдица. Изпълнявайки своите правомощия и отговорности общината координира изпълнението на приема на ученици в общообразователните, профилираните и професионалните паралелки; обхвата на децата и учениците, подлежащи на задължително образование; поддържането и обновяването на материално-техническата база; организацията на

учебния ден в средишните училища; съдейства за развитие на способностите и интересите на децата.

2.1.1. Детски градини

Община	Брой детски градини	Брой групи 2016/2017	Брой деца			Брой персонал (2016/2017 уч. г.)		
			2014/2015 уч. г.	2015/2016 уч. г.	2016/2017 уч. г.	Педагогически	Непедагогически	Общо персонал
Община Твърдица	7	24	535	545	568	43	47	90

2.1.2. Училища

На територията на общината има 5 училища-едно начално, две основни и две средни училища.

Община	Брой училища	Брой паралелки (2016/2017)	Брой ученици			Брой персонал (2016/2017 уч. г.)		
			2014/ 2015 уч. г.	2015/ 2016 уч. г.	2016/ 2017 уч. г.	Педагогически	Непедагогически	общо персонал
Община Твърдица	5	80	1690	1626	1763	139	32	171

По данни на училищата отпаднали от училище през първия учебен срок на 2016/2017 г. са 53 ученици поради допуснат голям брой неизвинени отсъствия. Няма отпаднали поради слаб успех.

Образователните институции, в които има деца и ученици със СОП в най-голяма степен са ангажирани в реформата на приобщаващото образование и са изправени пред предизвикателството да осмислят, да се подготвят и да приложат новата нормативна уредба за допълнителната подкрепа на децата и учениците със СОП.

2.2. Интегрирано обучение

Детските и учебни заведения, в които се обучават деца със специални образователни потребности, на територията на община Твърдица са: СУ „Неофит Рилски“ гр. Твърдица и СУ

„Георги Каравелов“ гр. Шивачево , което е пилотно училище по проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“, ОУ „Никола Й. Вапцаров“ с. Бяла паланка и една детска градин

2.3. Материално-техническа база

Общинските детските градини разполагат с достатъчен сграден фонд, с изключение на ДГ „Щастливо детство“ гр. Твърдица, която разполага с три сгради, но и те не са достатъчни да обхванат всички деца. През последните години чрез реализиране на проекти и програми и с активното участие на община Твърдица са направени подобрения на материалната база, закупени са технически средства, подновени са спалните помещения и кухните.

Детските градини нямат изградени съоръжения за достъпна архитектурна среда. Необходимо е да се търсят начини за решаването на този проблем с цел привличане на децата със специфични образователни потребности.

Учебните заведения разполагат с добра материално-техническа база, която всяка година се подобрява и осъвременява. Въведена е целодневна организация на учебния ден. Изградени са здравни кабинети към средните училища и в по-големите детски градини, назначен е медицински персонал. Община Твърдица работи по НП „Оптимизация на училищната мрежа“ като със средствата, отпуснати по програмата, предстои изграждането на асансьорни рампи в СУ „Н. Рилски“ гр. Твърдица и ОУ „Н. Вапцаров“с. Бяла паланка.

2.4. Обезпеченост на образователната система със специалисти.

В детските градини и училищата обучението на децата и учениците със специални образователни потребности се подпомага от ресурсен учител съобразно потребностите им. Броят на ресурсните учители се определя от броя на децата и учениците със СОП, от вида на подкрепата и от броя часове за ресурсно подпомагане. Работата с децата и учениците със специални образователни потребности се организира в училищата и детските градини-там където са –в тяхната образователна среда. Поради това, че стандартите за приобщаващото образование са в подготовка, ресурсното подпомагане на децата и учениците от Община Твърдица се осъществява от специалисти на Регионален център за подкрепа процеса на приобщаващото образование /РЦПППО/ - Сливен: ресурсни учители, психолози, логопеди. Община Твърдица не разполага със специалисти за работа с децата със СОП. Към началото на учебната 2016/17 г. педагогически съветници има в три училища. В детските градини все още няма практики за назначаване на такива специалисти. Броят на специалистите за качествено прилагане на новата нормативна уредба за приобщаващото образование е крайно недостатъчен. Не е достатъчен броят на назначените в училищата и детските градини педагогически съветници и психолози. Това означава, че функциите на тези специалисти се изпълняват от други членове на педагогическите колективи, които нямат необходимата подготовка. Все още не е достатъчен обхватът и задълбочеността на квалификацията на учителите в училищата и детските градини. Необходима е промяна в нагласите на учителите да припознават като свое професионално поле и работата с деца и ученици със СОП, с които работят .

II. АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ СЛИВЕН

На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за включването и участието им в общността на детската градина и на училището.

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик в детската градина или в училището.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания.

3.1. Деца и ученици с изявени дарби

Съгласно §1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование „Дете или ученик с изявени дарби“ е дете или ученик с трайни способности и постижения в областта на науката, изкуството или спорта, надвишаващи постиженията на неговите връстници. С цел насърчаване на творческите заложби и потребности на децата е в сила Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби. Работата с талантивите и даровити деца в свободното им време се осъществява в клубове, кръжоци и школи в училищата, спортни клубове, читалища. С цел насърчаването на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби от бюджета на общината се присъждат награди по случай 24 май и за празника на града. Предстои приемане на общинска Наредба за закрила на деца с изявени дарби. По данни на училищата ученици с изявени дарби са както следва: 2014/15-98; 2015/16-57; 2016/17-42.

3.2. Деца в риск

В Закона за предучилищното и училищно образование е дадено определение за „Дете или ученик в риск“, но до сега при поддържането на данни на децата и учениците в риск директорите на училища и детски градини, както и отделите за закрила на детето се позовават на Закона за закрила на детето (ЗЗД) и § 1, т. 11 от неговите Допълнителни разпоредби, съгласно който „Дете в риск“ е дете:

- ✓ чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа.
- ✓ което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му.
- ✓ за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие.
- ✓ което страда от увреждания, както и от трудно лечими заболявания, констатирани от специалист.
- ✓ за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище”.

Община	Данни от директорите на училища/детски градини	2014г. /за данните на ОЗД/	2015 г. /за данните на ОЗД/	2016 г. /за данните на ОЗД/
	Данни от ОЗД	2014/2015 уч.г. /за данните от директорите/	2015/2016 уч.г. /за данните от директорите/	2016/2017 уч.г. /за данните от директорите/

Община Твърдица	по данни от директорите на училища/детски градини	145 – в училищата; 24 – в детски градини	57 – в училищата; 20 – в детски градини	73-в училищата 27- в детските градини
	по данни от ОЗД			

По данните на директорите на училища това са основно ученици застрашени от отпадане от училище, поради направени много неизвинени отсъствия. Най-често дефинираните от директорите на училища причини за напускане на училище от ученици са както следва:

- ✓ Социално-икономически причини: ниски доходи на родителите, неприемливи битови условия; безработни родители; децата остават вкъщи да се грижат за по-малките деца в семейството; децата се ангажират със сезонна работа;
- ✓ Семейни или етнокултурни причини: слаба заинтересованост на родителите за образованието на децата им; промяна на местожителството на семействата; неграмотност и необразованост на родителите, децата подражават на този модел и нямат мотивация за учене;
- ✓ Миграцията на родителите - заминаване на ученици в чужбина заедно с родителите или учениците се отглеждат от роднини, които не са в състояние да упражняват ефективен контрол; преместване на ученици в други населени места;
- ✓ Педагогически причини – трудности при усвояването на учебното съдържание, обусловени от езиковата бариера, малък или никакъв контакт между родителите и училището, възрастови и личностни проблеми при израстването.
- ✓ По данните от отдел за закрила на детето в тази група се включват и negliжирани деца; деца в риск от изоставяне; сигнали за психическо и физическо насилие; деца живеещи бедно и при лоши битови условия. Тази картина се допълва и от деца с трайно отсъстващи родители; деца с периодично отсъстващи родители; деца, за които се грижи само един родител; деца, за които се грижат баба и дядо; деца, за които се грижат роднини.

С оглед подкрепата за деца в риск и техните семейства, в т.ч. и с цел превенция, от важно значение е междуинституционалното сътрудничество и добра съвместна работа на експертите от имащите отношение организации и институции.

3.3. Деца и ученици със СОП

Децата с различни видове увреждания, с езиково-говорни нарушения, с обучителни трудности, имат специфични потребности в обучението си.

Община	Училище/детска градина	Общ брой на интегрираните деца/ученици		
		2014/2015г. /по данни от доклада на ЕКПО/	2015/2016г. /по данни от доклада на ЕКПО/	2016/2017г. /по данни на директорите/
Интегрираното обучение на децата и учениците със СОП				
Община Твърдица	Детски градини	1	1	0
	Училища	5	12	12

Общо		6	13	12
Проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“	СУ „Г. Каравелов“	18	16	18

Нараства броя на децата с увреждане, което влияе върху усвояване на учебното съдържание по учебен предмет или учебни предмети. Това може да се обясни с факта, че все повече родители започват да признават проблема на детето пред обществото и да търсят съответния специалист за помощ. Според директорите на училищата и детските градини броят на деца със СОП е значително по-голям, но много от родителите не желаят да бъдат подпомагани от ресурсни учители и работата с тези родители изисква много дълъг период на обяснение и доказване на необходимостта. Изпитва се остра необходимост от логопеди и учители на деца и ученици със слухови затруднения.

3.4. Състояние и предизвикателства пред общата подкрепа за личностно развитие.

Общата подкрепа за личностно развитие е съсредоточена в училищата и детските градини, като дейностите в обхвата ѝ са регламентирани в Закона за предучилищното и училищно образование.

Дейности по осигуряване на обща подкрепа	Община Твърдица
екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти	32
допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО	269
допълнителни консултации по учебни предмети, извън редовните учебни часове	645
консултации по учебни предмети	795
кариерно ориентиране на учениците	177
занимания по интереси	638
библотечно-информационно обслужване	210
грижа за здравето	1706

осигуряване на общезитие	-
поощряване с морални и материални награди	163
по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение	78
ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения	217
логопедична работа	7
Общо	4937

По отношение **кариерното ориентиране** на учениците, в гр. Сливен функционира Кариерен център, който реализира дейността си и на територията на община Твърдица. В помощ при професионалното ориентиране на учениците ежегодно преподаватели от различни висши учебни заведения посещават двете средни училища за да запознаят зрелостниците с възможностите, които предлагат техните учебни заведения.

Работи се целенасочено и по отношение изграждане на система за **превенция на насилието и агресията** сред децата и учениците:

Във всяко училище в община Твърдица има създадени Координационни съвети съгласно изискванията на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училището. Една от функциите на Координационния съвет е да се работи по конкретен случай с дете, жертва на насилие или в риск от насилие, както и за дете с проблемно поведение. При необходимост от конкретен специалист с педагогически функции ръководството на училището се обръща за помощ и съдействие към специалистите в РУО – Сливен;

- ✓ Превенция се осъществява чрез различни кампании за информираност и толерантност, в часовете на класа чрез лекции и дискусии;
- ✓ Изготвят се правила за поведение и процедури за реакция при сигнал за агресия и насилие;
- ✓ Привличат се родителите и членовете на ученическите съвети в помощ на училищния екип за провеждане на разяснителни превантивни кампании;
- ✓ Извършва се диагностика на затрудненията в личностната и поведенческата сфера на ученици, с цел превенция на агресивно и автоагресивно поведение;
- ✓ Чрез групови и индивидуални дейности и занимания се развиват социалните умения, в това число комуникативните умения, с цел обсъждане и разпознаване на неприемливото поведение и действия, нараняващи околните. Работи се към разпознаване на емоциите, подобряване на общуването, изграждане на умения за реагиране и др.;

- ✓ Извършен е анализ на ефективността и са актуализирани системите за дежурство и наблюдение; Подобрено е качеството на пропускателния режим.
- ✓ Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение се осъществяват и от Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Тя оказва съдействие на образователните институции за обхващане на деца и ученици в училище и за ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви. Към Комисията има определени обществени възпитатели, които оказват помощ на родителите за корекции в поведението и когато е необходимо да се предотврати безнадзорност или извършване на противообществени прояви.
- ✓ Допълнителна извънкласна работа и занимания с учениците се осъществяват и в рамките на изпълнявания от училищата проект „Твоя час“.
- ✓ Отчетени са някои проблеми, които трябва да се преодолеят, за да бъде подкрепата за личностното развитие на децата и учениците по- ефективна:
 - Все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист за неговата интеграция и специална подготовка;
 - Недостатъчен брой обучени учители за работа с деца със СОП;
 - Липса на логопедичен кабинет в община и Твърдица;
 - Липсва психолог в някои от училищата на общината
 - Липсват оборудвани методични кабинети в детските градини и училищата
 - Липсват учебници и помагала, които да отговарят на потребностите на децата, което ограничава достъпа им до учебното съдържание.
 - По отношение грижата за здравето е необходимо осигуряване на диетично хранене в детските заведения, осигуряване на групи по лечебна физкултура в детските градини и училищата, извършване на индивидуална оценка за специалните медицински потребности, да се засили работата на медицинските специалисти по отношение промоцията и превенцията на здравето с децата и родителите.
 - Необходимо е продължаване и задълбочаване на дейностите за изграждане на връзката с родителите и поддържане на тяхното постоянно участие като основен партньор на училищата и детските градини.

3.5. Състояние и предизвикателства пред допълнителната подкрепа за личностно развитие.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания и включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

3.5.1. Работа с дете и ученик по конкретен случай

Във всички училища и в по-голямата част от детските градини от община Твърдица функционират Координационни съвети, които работят в случай на инцидент, случай на насилие и тормоз или при кризисна ситуация.

3.5.2. Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания

Психо-социалната рехабилитация се предоставя на отделно дете или ученик въз основа на оценката на индивидуалните му потребности. Водещ на случая на детето или ученика при предоставяне на психо-социалната рехабилитация в детската градина и училището е психологът или педагогическият съветник, когато е с квалификация по психология.

Назначените щатни педагогически съветници/психолози в училищата в общината през 2015/2016 г. са 2. Осъществяват се мерки и дейности за подобряване условията за психолого-педагогическа подкрепа на децата и учениците:

- В училищата на място се провежда индивидуална и групов работа с проблемни ученици, ученици в риск и цели класове. На учениците и родителите е даден достъп до квалифицирана психолого-педагогическа помощ и подкрепа в училищна и извънучилищна среда;
- В училищата, в които има назначени педагогически съветници и психолози, се изготвят редица информационни кампании, които се предоставят на вниманието на ученици и родители, с цел информиране, превенция и намаляване на случаите на агресия и насилие;
- Има изградени действащи системи за психолого-педагогическа подкрепа, реализирана от училищните екипи, в партньорство с училищните ръководства, което включва родителите и учениците;
- Във всички училища има създаден училищен Координационен съвет и два пъти годишно, съгласно изискванията на механизма, се извършва анкетиране, с цел оценка нивото на тормоз и насилие в училището;
- Училищните психолози осъществяват индивидуална и групов работа с децата, свързана с преодоляване на емоционални, поведенчески и обучителни дефицити. Съвместно с класните ръководители и ресурсните учители се прилагат адекватни мерки при възникване на проблем;
- Особено внимание в училищата е насочено към опазване физическото и психично здраве на децата и учениците, както и на тяхното здравно образование. Поставят се акценти върху болестите на века: ХИВ, туберкулоза, хепатит, диабет, разстройства на храненето и др.;
- В часовете на класа се разглеждат теми, свързани с това, как да се справят учениците с чувството за тревожност, стреса, гнева и агресията, и как да ги преодоляват. Проучват се проблемите на учениците, живеещи в неблагоприятна семейна среда;
- Педагогическите съветници, психолози и педагози, изпълняващи функциите на педагогически съветници, чрез лекции в часовете на класа и в извънкласни форми повишават информираността на учениците за училищния тормоз – видове, източници и помощ, оказвана на жертвите; включване на членове на

ученическият парламент в превенцията на училищното насилие; повишаване компетенциите на учениците за справяне с физическото и психическо насилие чрез дискусии, групова работа и гост-лектори в час на класа.

3.5.3. Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания

В училищата на територията на община Твърдица не се осъществява обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания

3.5.4. Ресурсно подпомагане.

През учебната 2015/2016 г. в Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование - Сливен /РЦПППО - Сливен/ работят 40 специалисти с педагогически функции и ресурсни учители: 4 психолози, 3 логопеди, 1 слухово-речеви рехабилитатор, 1 педагог зрително затруднени, 31 ресурсни учители. Обхванати са :

Община	Брой ученици			Брой училища			Брой детски градини			Брой деца		
Учебна година	13/1 4	14/1 5	15/1 6	13/1 4	14/1 5	15/1 6	13/1 4	14/1 5	15/1 6	13/1 4	14/1 5	15/1 6
Твърдица	4	5	12	2	2	2	1	1	1	2	1	1
Общо	4	5	12	2	2	2	1	1	1	2	1	1

В едно от училищата в община Твърдица, в което има ученици със специални образователни потребности, се работи в самостоятелен кабинет, който е оборудван за целите на ресурсно подпомагане. Детските градини от община Твърдица не разполагат със самостоятелни кабинети.

В своята дейност ресурсните учители прилагат предимно индивидуалния подход за подпомагане на децата и учениците със специални образователни потребности. Работят основно в ресурсни кабинети, класни стаи и при необходимост в класовете по време на учебните часове. Там където е възможно се работи с двама или трима ученици със сходни академични знания и тематични планове по даден учебен предмет, с цел прилагане на подхода „работа в малка група“. Част от ресурсните учители консултират ученици със специални образователни потребности, които се явяват на Национално външно оценяване в IV клас, в VII клас, XII клас, както и ученици, които не са на ресурсно подпомагане, но са идентифицирани със специални образователни потребности и са се явили на Държавни зрелостни изпити. В община Твърдица няма специалист, който да работи с деца и ученици с нарушение на слуха /слухово-речеви рехабилитатор/.

3.6. Дейности на читалища и спортни клубове в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Читалищата по своята същност са най-старите културни организации, които създават в конкретното населено място възможности за реализирането на инициативи, подкрепящи културния календар на местната общност и за създаване на възможности за осмисляне на свободното време на младите хора.

На територията на община Твърдица функционират 9 читалища и три спортни клуба, които вземат активно участие в подкрепата на учениците и децата. По справка на читалищата те работят с голяма част от учениците и децата през ваканциите, като организират летни занимални, изложби, рецитали, участие в градските и празниците по села, организират конкурси и рецитали, има танцови състави и школи.

Учениците могат да избират, както между форми, предлагани в училищата, така и между предлагани от други организации и институции и по проекти. Значителен ефект върху обхвата и разнообразието на предлаганите форми в периода на стратегията ще окаже проекта на МОН BG05M2OP001-2.004 – 0004 – Твоят час – фаза 1. Законът за предучилищното и училищно образование дава възможности за индивидуална подкрепа на дарбите на децата и учениците и чрез гъвкави форми на обучение във формалното образование и в свободното време.

3.7. Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение в община Твърдица.

Основна характеристика на политиката по отношение на ненавършилите пълнолетие малолетни и непълнолетни е хуманизмът, проявяван от законодателя. И най-съвършената наказателна система не може да има особен ефект в борбата с престъпността на непълнолетните, ако не се съчетава умело със система от мерки с превантивен характер. Следвайки тази политика Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при община Твърдица, работи успешно по организиране и реализиране на инициативи по първичната превенция на територията на общината, чрез дейности алтернативни на детското асоциално и девиантно поведение. За целта са проведени срещи с директори на училища, педагогически съветници, класни ръководители. Привлечени са и родителите като партньори.

Комисията организира общински инициативи: «Клас на годината» за недопускане на безпричинни отсъствия в училище; «От малки-без чашка и дим» с учениците от начален курс, като ранна превенция срещу употребата на алкохол и цигари, различни конкурси за рисунка, презентации. Комисията участва като партньор в провеждането на спортни инициативи, призовавайки, че спортът е най-добрата превенция алтернатива на социално-негативното поведение на подрастващите.

МК оказва съдействие на образователните институции за обхващане в училище на подлежащите на задължително образование деца и ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви.

Към Комисията има определени обществени възпитатели, които оказват помощ на родителите или на лицата, които ги заместват, за корекции в поведението и когато е необходимо да се предотврати безнадзорност или извършването на противообществени прояви.

Има малка, но устойчива тенденция за намаляване на ежегодния брой напускащи училище ученици. Институциите поотделно водят активна политика в рамките на своите правомощия за предотвратяване на напускането на училище и връщането в образователната система на напусналите ученици. Високо се оценява и значението на ранното детско развитие и качествено предучилищно образование като фактор за предотвратяване на отпадането от образователната система.

Недостатъчна е все още координацията и обмяна на данни между институциите за действителен комплексен подход към проблемите, водещи до отпадане от образователната система. Факторите, водещи до напускане на образователната система, са идентифицирани. Необходимо е да се работи по преодоляването на проявата им за всеки конкретен случай.

4. Предизвикателства

Ключовите предизвикателства са свързани с прехода към нова философия и организация на грижата за индивидуалните потребности на всяко дете и ученик, изразени в нова нормативна уредба. Успешното прилагане в практиката на духа, организацията и процедурите, изисквани от *Закона за предучилищното и училищно образование* и *Наредбата за приобщаващото образование* поставят следните предизвикателства:

4.1. Нормативните промени изискват преобразуване на институции, дава се възможност за възникване на нови институции, променят се задачите на съществуващите институции, променят се взаимоотношенията между институциите. Тези многопосочни промени следва да се осъществят по начин, който осигурява непрекъснатост на грижата за децата и учениците и институциите да получат необходимата подкрепа в преходния период.

4.2. Новите задачи на институциите и на педагогическите специалисти изискват нови компетентности, нов поглед на педагогическите специалисти върху собствената им работа. В училищата и детските градини са необходими и нови специалисти, с които ще се разшири и кръгът на участниците в екипната работа, която е основен подход в приобщаващото образование.

4.3. Реформата в предучилищното и училищно образование е свързана и с промени във финансирането на дейностите за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

4.4. Осъществяването на ценностите и на организацията на приобщаващото образование изисква просветеност на родителската общност, чувствителност на обществото към проблемите на децата и учениците, разбиране за отговорностите на всички и за необходимата толерантност и търпимост.

5. SWOT анализ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
❖ Добро териториално разпределение на мрежата от детски и учебни заведения и осигурен достъп до предучилищна подготовка и училищно образование;	❖ Неблагоприятна демографска ситуация и засилени миграционни процеси; ❖ Необхванати и отпадащи деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

❖ Въведена задължителна предучилищна подготовка две години преди постъпване в I клас и създадени условия за усвояване на български език; ❖ Извършена оптимизация на училищната мрежа в съответствие с демографските процеси; ❖ Наличие на действащ механизъм за финансиране на делегираните от държавата дейности и местни дейности; ❖ Финансиране, основано на единни разходни стандарти за издръжка на дете и ученик с делегирани бюджети във всички училища; ❖ Сравнително добра материално-техническа база на училищата и детските градини ❖ Прилагане на Системи за финансово управление и контрол; ❖ Добра система за организация, съгласуваност, контрол и отчетност на учебно-възпитателния процес, на административната и стопанска дейност; ❖ Създадена подкрепяща среда за децата и учениците със специални образователни потребности – квалифицирани специалисти към регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование; ❖ Осигуреност с педагогически кадри и други квалифицирани специалисти за обучение на деца и ученици; ❖ Наличие на система за квалификация и преквалификация на педагогическите кадри; ❖ Реализирани програми за допълнителна работа с изоставащи и надарени ученици, включително и финансово стимулиране на деца с изявени дарби; ❖ Родителско и гражданско участие в управлението на образователния процес;	и отсъствие на механизми за реинтеграция в училище; ❖ Недостатъчно модернизирана материална база на училища, детски градини; ❖ Учебно съдържание, несъответстващо на съвременните потребности на младите хора и слаба практическа насоченост на обучението; ❖ Образователно - възпитателни подходи, които не отчитат индивидуалните потребности на детето и учениците; ❖ Професионално образование неудовлетворяващо напълно изискванията на пазара на труда и необходимостта от кадри в региона; ❖ Недостиг на квалифицирани учители по чужди езици, информационни технологии, както и на специалисти за подкрепа на процеса на приобщаващото образование; ❖ Недостатъчно обучени педагогически и други специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици; ❖ Ограничен достъп до услуги в подкрепа на личностното развитие на учениците в малките населени места. ❖ Неправилно разпределени отговорности между местните и централните органи на властта, което прави невъзможен ефективния контрол върху дейността на образователните институции; ❖ Бавен темп на технологично обновяване на учебно-техническите средства; ❖ Липса на достъпна архитектурна среда; ❖ Недостатъчни собствени приходи; ❖ Липса на комуникация и единен подход между образователните институции и НПО в подкрепа на
---	---

❖ Създадени условия за удовлетворяване интересите, желанията и потребностите за личностна подкрепа на децата и учениците в свободното им време.	личностното развитие на децата и учениците; ❖ Липса на медицински и стоматологични кабинети в значителна част от детските и учебни заведения.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
❖ Държавна финансова подкрепа за обхващане на децата в детските градини; ❖ Делегиране на административни и финансови правомощия на директорите на общинските детски градини ❖ Повишаване привлекателността и качеството на материалната база на образователните институции; ❖ Създаване на възможности за изграждане на достъпна архитектурна среда във всички образователни институции; ❖ Използване на възможностите, предоставяни от различни национални, европейски и международни финансови инструменти; ❖ Разширяване на възможностите за целодневна организация на обучението; ❖ Прилагане на система от мерки за осигуряване по-пълнен обхват на подлежащите на задължително обучение деца и ученици и интеграцията им; ❖ Обогаляване на възможностите за извънучилищни дейности и занимания по интереси; ❖ Квалификация на учителите за обезпечаване на подкрепата за личностно развитие на деца и ученици; ❖ Развитие на система от стимули за привличане на млади учители и повишаване привлекателността на учителската професия; ❖ Създаване на повече и по-разнообразни стимули за насърчаване на децата с изяви дарби; ❖ Повишаване ангажираността на родителите към формиране на образователните политики, към училищните и извънкласни дейности.	❖ Негативни демографски процеси и висок процент етническо население; ❖ Намаляване броя на децата в малките населени места; ❖ Голям брой деца от малцинствени групи, които поради социално-икономически и етно-културни причини не посещават детска градина и изпитващи обучителни трудности поради недостатъчно владее на български език; ❖ Увеличаване броя на неграмотните млади хора; ❖ Застаряващ педагогически състав и недостатъчен брой млади висококвалифицирани и мотивирани специалисти; ❖ Непривлекателни за младите хора специалности в системата на професионалното образование и обучение; ❖ Слаба заинтересованост на бизнеса към осигуряване на възможности за практикуване на ученици в реална работна среда; ❖ Липса на точни прогнози и проучвания за потребностите на пазара на труда от определени професии; ❖ Нисък стандарт за издръжка на един ученик; ❖ Слаба заинтересованост при част от родителите и слаба мотивираност при част от учениците към ценностите на образованието; ❖ Недостатъчна координираност на институциите, отговорни за осъществяване процеса на приобщаващо образование.

III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ

1. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ.

- ✓ Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания.
- ✓ Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците.
- ✓ Утвърждаване на приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
- ✓ Зачитане на индивидуалните потребности и развиване на уменията на всяко дете чрез прилагане на диференцирани подходи.

1. ВИЗИЯ, ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ

ВИЗИЯ. Осигурена подкрепа, подходяща среда и възможност за оптимална степен на развитие на потенциала, способностите и уменията за успешна реализация и участие на децата и учениците от община Твърдица във всички аспекти на живота в общността.

ПРИОРИТЕТ 1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ И УЧИЛИЩАТА

Специфична цел 1.1. Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата и учениците.

Мярка 1.1.1. Осигуряване развитието на пълния потенциал на всички ученици в училищата от община Твърдица, отчитайки индивидуалните им потребности

Дейност 1.1.1.1. Развитие и подобряване на екипната работа между ученици и учители – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа, провеждане на регулярни срещи в училищата, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, за преглед и обсъждане на информацията за обучението и развитието на ученик и набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за ученици с обучителни трудности.

Дейност 1.1.1.2. Осигуряване на кариерно ориентиране – продължаване и развитие на дейностите по проект BG05M20P001-2.001-0001 „Система за кариерно ориентиране в училищното образование“ за осигуряване на по-обхватни дейности, насочени към учениците от училищата в община Твърдица, развитие на дейностите по кариерно ориентиране на Регионален център за подкрепа процеса на приобщаващото образование, насочено към деца и ученици със специални образователни потребности.

Дейност 1.1.1.3. Осигуряване на занимания по интереси чрез развитие на дейностите в Център за подкрепа за личностно развитие – Сливен и Център за подкрепа за личностно развитие и предоставяне на занимания по интереси на учениците от училищата от община Твърдица.

Дейност 1.1.1.4. Развитие на библиотечно-информационното обслужване – развитие на библиотечно-информационната дейност в училищата и обогатяване на библиотечния фонд.

Дейност 1.1.1.5. Разработване на дейности по превенция на насилието – прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на насилието и създаване на по-сигурна училищна среда, повишаване обхвата на дейностите по превенция на насилието на ниво училище, подобряване на координацията между отделните институции. Подобряване на взаимодействието между

институциите от системата на училищното образование, местните комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и социалните услуги, работещи на територията на община Твърдица за превенция на тормоза и насилието в училищата.

Дейност 1.1.1.6. Развитие на дейностите по превенция на обучителните трудности – увеличаване на броя на работещите логопеди в училищата, с цел повишаване обхвата на учениците с обучителни трудности.

Дейност 1.1.1.7. Осигуряване на качествени грижи за здравето в училищата – продължаване дейностите на училищните здравни кабинети.

Дейност 1.1.1.8. Развитие на уменията за учене, компетентностите, творческите и спортните способности на учениците в тематични области, които са извън включените в задължителната училищна подготовка, преодоляване на образователните дефицити на учениците, които срещат затруднения в подготовката си по задължителните дейности в училище и повишаване на мотивацията им за учене, повишаване на образователните постижения на учениците в определени научни области чрез дейности оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.

Проект BG05M2OP001-2.004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час) – Фаза 1“

Мярка 1.1.2. Предоставяне на обща подкрепа на децата в детските градини

Дейност 1.1.2.1. Развитие и подобряване на екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата, провеждане на регулярни срещи в детските градини, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, за преглед и обсъждане на информацията за обучението и развитието на дете и набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за деца с обучителни трудности.

Дейност 1.1.2.2. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните трудности – повишаване броя на децата от детските градини на възраст между 3 и 3,6 г., на които се прилага скрининг тест за определяне риск от обучителни трудности.

Дейност 1.1.2.3. Осигуряване на занимания по интереси – продължаване на дейностите по предоставяне на занимания по интереси чрез външни специалисти, привлечени на място в детските градини.

Дейност 1.1.2.4. Продължаване на Дейност 1. „Въвеждане на изградения пилотен модел за ранно оценяване на образователните потребности на децата от предучилищна възраст и за превенция и ранна интервенция на обучителните им затруднения“ на проект BG05M2OP001-3.003-0001 „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“ за превенция на обучителните трудности.

Специфична цел 1.2. Осигуряване на необходимите човешки ресурси, за предоставяне на качествена обща подкрепа за деца и ученици в детските градини и училищата от община Твърдица.

Мярка 1.2.1. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти от училищата и детските градини в посока предоставяне на качествена обща подкрепа

Дейност 1.2.1.1. Провеждане на вътрешна квалификация относно възможностите за предоставяне на обща подкрепа и работа в екип.

Дейност 1.2.1.2. Организиране на форми за споделяне на добри педагогически практики в областта на предоставянето на общата подкрепа на училищно, общинско и областно ниво.

Дейност 1.2.1.3. Провеждане на квалификационни форми с външни лектори за повишаване на компетентностите и квалификацията на учителите и другите педагогически специалисти за предоставяне на обща подкрепа.

ПРИОРИТЕТ 2. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Специфична цел 2.1. Развитие на приобщаващото образование и предоставяне на равен достъп до образование на всяко дете и ученик със специални образователни потребности

Мярка 2.1.1. Осигуряване на ресурси за извършване на качествена и професионална оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности, с цел предоставяне на адекватно и качествено образование, съобразено с индивидуалните особености и потребности на всяко дете или ученик със специални образователни потребности

Дейност 2.1.1.1. Провеждане на обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности в училищата и детските градини за извършване на функционална оценка съвместно със специалисти от Регионален екип за подкрепа за личностно развитие към Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Сливен и от външни лектори.

Мярка 2.1.2. Осигуряване на качествена и професионална допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности

Дейност 2.1.2.1. Осигуряване на достъпна архитектурна среда в детските градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие.

Дейност 2.1.2.2. Осигуряване на необходимата материално – техническа база в училищата, детските градини и центровете за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности.

Дейност 2.1.2.3. Осигуряване на необходимите педагогически специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности чрез общините, чрез центровете за подкрепа за личностно развитие, чрез центровете за специална образователна подкрепа и/или чрез Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Сливен

Дейност 2.1.2.4. Осигуряване на обучения на специалистите, предоставящи допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Сливен, центровете за подкрепа за личностно развитие, училищата и детските градини.

ПРИОРИТЕТ 3. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

Специфична цел 3.1 Осигуряване на необходимите грижи за социализация и равен достъп до качествено образование на децата и учениците с хронични заболявания

Мярка 3.1.1 Осигуряване на необходимия персонал в училищата и детските градини за работа с деца с хронични заболявания

Дейност 3.1.1.1. Осигуряване на обучение на персонала в училища и детските градини, в които се обучават деца и ученици с хронични заболявания, нуждаещи се от допълнителна подкрепа

Дейност 3.1.1.2. Назначаване и осигуряване на необходимите специализирани персонал за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за децата и учениците с хронични заболявания

Мярка 3.1.2. Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици с хронични заболявания

Дейност 3.1.2.1. Проучване и оценка на индивидуалните потребности и способности на децата и учениците с хронични заболявания

Дейност 3.1.2.2. Предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за децата и учениците с хронични заболявания

ПРИОРИТЕТ 4. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В РИСК

Специфична цел 4.1 Повишаване обхвата на допълнителната подкрепа за децата и учениците в риск

Мярка 4.1.1 Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск в училищата и детските градини

Дейност 4.1.1.1. Осигуряване на необходимите специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск в детските градини и училищата от Твърдица.

Дейност 4.1.1.2. Осигуряване на обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие, предоставящи допълнителна подкрепа за деца и ученици в риск.

Дейност 4.1.1.3. Подобряване на партньорството между институциите от системата на предучилищното и училищното образование и доставчиците на социални услуги в общността за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца в риск.

ПРИОРИТЕТ 5. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

Специфична цел 5.1 Повишаване качеството на допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с изявени дарби

Мярка 5.1.1 Предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца и ученици с изявени дарби в детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици.

Дейност 5.1.1.1. Дейности по Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“.

Дейност 5.1.1.2. Дейности по подготовка и провеждане на училищни, общински и областни кръгове на олимпиади и състезания.

Дейност 5.1.1.3. Осигуряване на обучения на учители и други педагогически специалисти, предоставящи допълнителна подкрепа на деца и ученици с изявени дарби.

IV. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА. ЗВЕНО ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

За проследяване напредъка в изпълнението на областната и общинските стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със заповед на областния управител се създава Звено за мониторинг и оценка /ЗМО/. В неговия състав се включват представители на организациите и институциите - основни участници в разработването на областната стратегия.

Звеното за мониторинг и оценка:

- Координира цялостната дейност по мониторинг и оценка на областната и общинските стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците;
- Планира и осъществява дейностите за мониторинг;
- Информира заинтересованите страни и обществеността за резултатите и препоръките от мониторинга;
- Организира дискусии по общини за обсъждане на заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка на изпълнението на стратегията

Дейностите по мониторинг включват:

- ✓ Текущ мониторинг на дейностите – събиране на информация, посещения на място, доклади от мониторинговите посещения;
- ✓ Създаване и постоянно актуализиране на база данни на областно ниво с разбивка по общини, свързани с личностно развитие на децата и учениците;
- ✓ Събиране на информация за прогреса в изпълнението на стратегията;
- ✓ Разработване на годишен мониторингов доклад за цялостното изпълнение на стратегията.

За осъществяване на своята дейност членовете на ЗМО провеждат регулярни работни срещи за обсъждане на дейностите, свързани с наблюдение изпълнението на областната и общински стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Те могат да бъдат канени за участие в провежданите заседания на Областния съвет за координиране изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги, в рамките на които да представят информация за осъществяваните наблюдения по отношение подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.

Ежегодно представителите на общините - членове на ЗМО, изготвят отчет за изпълнението на годишните планове за подкрепа за личностно развитие за предходната година. Отчетът се базира на осъществяваните от тях наблюдения и посещения на място, събиране на информация и анализ на данни. Въз основа отчетите на общините и осъществяваните от ЗМО наблюдения се изготвя мониторингов доклад за изпълнението на Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие в края на периода на действие на стратегията. Мониторинговият доклад се предоставя на началника на Регионалното управление на образованието - Сливен.

V. КОМУНИКАЦИЯ И ИНФОРМАЦИЯ

Важно условие за ефективното реализиране на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е политиката за предоставяне на информация на обществеността и заинтересованите страни. Общественоста следва да получава пълна и обективна информация за всяка стъпка при реализиране на дейностите в стратегията.

Принципите, върху които ще се основава комуникацията, са:

- Равнопоставеност – равен достъп до информация на всички заинтересовани страни и на широката общественост;
- Целенасоченост – ясно дефинирани цел и аудитория на комуникационното послание;

- Навременност – своевременното задоволяване на потребностите от информация на заинтересованите групи и широката общественост;
- Качество и достъпност на информацията – изчерпателност, задълбоченост и аналитичност на комуникационните послания, достигащи до най-голям брой заинтересовани страни;
- Многообразие и адаптивност – многообразни комуникационни канали и комуникационни средства и съобразяване със специфичните особености на потребителите на информация, както и с конкретната ситуация;
- Партньорство – открит диалог и сътрудничество в комуникационния обмен с всички заинтересовани страни, с неправителствените организации и сдружения и медии.

Мерките за осъществяване на комуникацията са:

- Информиране на обществеността и всички заинтересовани страни за разработването, приемането и изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците 2017-2018 чрез организиране на брифинги, публикации в медиите за запознаване с визията, ценностите, приоритетите, планираните дейности и мерки в стратегията;
- Организиране на работни срещи с участието на заинтересованите страни, НПО и медии;
- Популяризиране на резултатите от изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците 2017-2018 чрез запознаването на широката общественост с доклада за изпълнението на стратегията.

Комуникационни техники:

- Директна комуникация – предоставяне на възможност на заинтересованите страни и на широката общественост за споделяне на мнения, гледни точки и предложения в рамките на дискусии, кръгли маси и дебати;
- Комуникация чрез масовите медии - редовно и систематично предоставяне на информация относно изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците 2017-2018 чрез съобщения за местния вестник „Твърдишки глас“ и чрез сайта на община Твърдица;
- Комуникация чрез информационни материали - публикуване на тематични информационни материали, съобразени с визията, целите и приоритетите на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците 2017-2018 и тяхното разпространение.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира подкрепата за личностно развитие като неизменна част от правото на образование. Очертава и посоките на осигуряване на тази подкрепа. Така се поставя началото на промяна на цялата ни образователна система. Училищата, детските градини, Общините се натоварват с нови задължения с цел насочване вниманието към всяко едно дете и ученик, към предоставяне на възможност не само за обучение, но и за личностно развитие. Предоставя се подкрепа, за чието осигуряване всички институции, имащи отношение към образованието, трябва да си подадат ръка и да работят заедно за защита интереса на детето.